

**OSNOVNA ŠKOLA SILVIJA STRAHIMIRA KRANJČEVIĆA
ZAGREB, BOGIŠIĆEVA 13**

**ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH
NOSITELJA
ODGOJNO-OBRASOVNE DJELATNOSTI
U OSNOVNOJ ŠKOLI
SILVIJA STRAHIMIRA KRANJČEVIĆA**

Zagreb, studeni 2015.

KAZALO

I. OPĆE ODREDBE.....	3
II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA	3
III. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA	4
IV. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA	6
V. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE	6
VI. OSTALE ODREDBE.....	7

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14) te članka 28. Statuta Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika Školski odbor Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića na sjednici održanoj 6. Studenoga 2015. godine donosi:

**ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO-OBRASOVNE DJELATNOSTI U
OSNOVNOJ ŠKOLI SILVIJA STRAHIMIRA KRAJNČEVIĆA**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Etičkim kodeksom (u dalnjem tekstu: Etički kodeks) određuju se temeljna moralna načela, načela profesionalne etike i pravila prema kojima se u svojem profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati učitelji i stručni suradnici Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića (u dalnjem tekstu: Škola).

Izrazi u Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u dalnjem tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim zaposlenicima Škole, primjerena način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu te posljedice u slučaju povrede Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

Članak 3.

Na rad i ponašanje u Školi primjenjuju se sljedeća načela:

a) Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Učitelji i stručni suradnici trebaju poštovati pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih radnih obveza.

b) Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Učitelji i stručni suradnici trebaju poštovati dostojanstvo drugih osoba s kojima su u doticaju u radu te i sami imaju pravo očekivati poštovanje vlastitog dostojanstva.

c) Načelo jednakosti i pravednosti

Učitelji i stručni suradnici trebaju se prema drugima u Školi ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlostavljanja, uznemiravanja i iskorištavanja. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju osobne interese i prepostaviti objektivnom prosuđivanju te etičnom i profesionalnom obavljanju svojih radnih obveza.

Učitelji i stručni suradnici trebaju korektno predstavljati Školu tako da poštuju i iznose u javnost službene stavove organa Škole, razlikujući ih od vlastitih.

d) Načelo zabrane diskriminacije

Zabranjen je svaki oblik diskriminacije temeljen na porijeklu, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orientaciji, religiji, političkom opredjeljenju, članstvu u građanskoj udruzi, životnom stilu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, imovinskom stanju, dobi, invalidnosti, tjelesnom izgledu i zdravstvenom stanju.

e) Načelo autonomije nastavnog i drugog stručnog rada

Učiteljima i stručnim suradnicima jamči se pravo na autonomno izvođenje nastave i drugog stručnog rada u skladu s važećim propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulom.

f) Načelo profesionalnosti

Učitelji i stručni suradnici trebaju, prema obilježjima svoje struke, odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima, kolegama i ostalim radnicima i strankama Škole slijedeći kriterije stručnosti i načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

Učitelji i stručni suradnici trebaju usmjeravati mlađe kolege te poticati suradnju u profesionalnim odnosima, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom učenja i poučavanja.

Ako učitelji i stručni suradnici sudjeluju u kakvim izvanškolskim djelatnostima, one ne smiju biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Školi i ne smiju štetiti tim obvezama kao ni ugledu Škole.

g) Načelo slobode mišljenja i izražavanja mišljenja

Škola treba promicati ljudska prava, osobito slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja, ali verbalna i neverbalna komunikacija učitelja i stručnih suradnika treba uvijek biti u skladu s njihovim zadaćama u ostvarivanju ciljeva i zadaća odgoja i obrazovanja.

h) Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Svakom učitelju i stručnom suradniku jamči se mogućnost razvoja osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s materijalnim mogućnostima Škole.

i) Načelo zaštite okoliša i održivog razvoja

Sve djelatnosti Škole trebaju biti uskladene s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivi razvoj društva.

III. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednak prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, tolerancije i nenasilja.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 7.

Kod učenika treba poticati sloboden, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati na učenje i stvaralaštvo, poticati na pristojno izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje i samostalnost.

Članak 8.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učeničkih postignuća uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 9.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 10.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 11.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima humanosti i čovjekoljublja.

Članak 12.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 13.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili o bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužni su u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 14.

U obavljanju poslova odgojno-obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da sve te podatke čuvaju kao profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim kad je to propisano odredbama posebnih zakona odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

IV. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 15.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 16.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, učitelji i stručni suradnici dužni su ga primiti na razgovor i saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj i stručni suradnik dužni su biti dostupni svim roditeljima ili skrbnicima zainteresiranima za razgovor.

Članak 17.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditelju ili skrbniku treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 18.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu, vladanju i aktivnostima učenika te njegovim izostancima s nastave.

V. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 19.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Članak 20.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici dužni su suzdržavati se od ponašanja kojim mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole.

Kod ukazivanja na određeno postupanje ili ponašanje drugog učitelja, stručnog suradnika ili radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čije se postupanje ili ponašanje ukazuje.

Članak 22.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu u vezi rada Škole, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 23.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, skrbnicima, radnicima Škole i svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

VI. OSTALE ODREDBE

Članak 24.

Učitelj i stručni suradnik obvezan je savjesno postupati sa školskom imovinom te racionalno i učinkovito upotrebljavati školske resurse.

Članak 25.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Odjeća kod žena ne smije biti preuska i kratka, kao niti neprimjereno otkrivati dijelove tijela kako ne bi negativno djelovala na pažnju učenika.

Članak 26.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u Školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 27.

U oblicima javnih nastupa prilikom kojih predstavlja Školu učitelj ili stručni suradnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem kao i odredbama Etičkog kodeksa.

Kod javnih nastupa u kojima ne predstavlja Školu, a koji nastupi su tematski povezani sa Školom, učitelj ili stručni suradnik dužan je naglasiti da iznosi osobno stajalište.

Članak 28.

Učitelji i stručni suradnici trebaju brinuti o dobru i interesima Škole u duhu odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima.

U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje rada Škole,
- nesavjestan odnos prema školskoj imovini i onemogućavanje ili otežavanje ostalima da se koriste tom imovinom ukoliko je ona namijenjena određenom broju učitelja ili svim radnicima Škole,
- upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanškolske svrhe bez posebnog službenog odobrenja,
- poticanje drugih radnika Škole na nepoštivanje pravila koja reguliraju rad Škole,
- namjerno predstavljanje osobnog stajališta kao službenog stajališta Škole radi stjecanja osobne koristi ili nanošenja štete ugledu Škole,
- uporaba imena ili logotipa Škole za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam školskog autoriteta.

Članak 29.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke u smislu nepoštovanja odredbi Etičkog kodeksa ili na druga neprimjerena ponašanja, vodeći računa da

se to izvrši na način kojim neće biti povrijedeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 30.

Za praćenje primjene odredaba i ispunjavanje obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 31.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća.

Mandat etičkog povjerenstva je dvije (2) godine.

Članak 32.

U slučaju opravdane sumnje odnosno prijave o povredi Etičkog kodeksa etičko povjerenstvo provest će postupak utvrđivanja odgovornosti konkretne osobe odnosno osoba.

Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog postupanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanje mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati sljedeće:

- načelno pitanje o kojem je riječ i/ili
- konkretnе okolnosti slučaja i postupanje odnosno ponašanje, za čiju se sukladnost s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu priložiti relevantne isprave i materijali, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi kojih se traži mišljenje.

Članak 33.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka etičko povjerenstvo donosi mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva i ravnatelju Škole.

Pri donošenju mišljenja nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva.

Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva.

Mišljenje se donosi u pisanim oblicima, u roku trideset (30) dana od dana primitka zahtjeva.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
- stajalište povjerenstva o tomu je li postupanje ili ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
- razloge za mišljenje povjerenstva.

Mišljenje etičkog povjerenstva djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičnog postupanja i ponašanja u Školi.

Članak 34.

Povreda odredbi Etičkog kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje će osoba za koju je utvrđeno da ih je počinila odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti
u Osnovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića

Članak 35.

U slučaju utvrđene povrede odredbi Etičkog kodeksa ravnatelj Škole izreći će pisano upozorenje u skladu sa člankom 33. Etičkog kodeksa.

Članak 36.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa u radnom odnosu u Školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos u Školi nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama Etičkog kodeksa i pridržavati ih se u radu.

Članak 37.

Etički kodeks treba biti javno dostupan, a objavljuje se na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Škole.

Članak 38.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića.

KLASA: 602-02/15-01-01

URBROJ: 251-154-03-15- 654

Zagreb, 3. studenoga 2015.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči 6. studenoga 2015.

PREDsjEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA

Marčela Hadžiomerspahić

RAVNATELJICA

Sanja Hrvojević